

mitę. Okazało się, że woda chloromycetynowa może być stosowana wewnętrznie przy operacjach w obrębie jamy brzusznej połączonych z otwarciem światła przewodu pokarmowego, w wypadkach zapalenia otrzewnej spowodowanej przebicciem się ciała obcego (gwoźdźcia, drutu, szpilki itp.) poprzez ścianę żołądka. Ponadto woda chloromycetynowa zastosowana *per os* oraz drogą płukania przez cewnikowanie przy nieswoistych zakażeniach dróg moczowych — dała pomyślne wyniki leczenia.

Stosowanie w położnictwie

Wiadomo, że w zapaleniu macicy I, II i III-go stopnia (nieżytowym, nieżytowo-ropnym i ropnym) najlepsze wyniki oddają preparaty jodowe wprowadzane do macicy przy jednoczesnym parenteralnym stosowaniu oestrogenów lub enterotoniny. Obok powyższego leczenia zastosowałem ponadto przepłukiwanie macicy wodą chloromycetynową. Do tego czasu do przepłukiwań używałem roztworu fizjol. Na Cl. Obserwacje wykazały, że woda chloromycetynowa wprowadzona do macicy w formie irygacji znacznie przyspiesza ustępowanie procesu zapalnego. Tylko przy przewlekłych ropomaciczach stosowanie wody chloromycetynowej nie dało pomyślnego wyniku.

Wnioski

1. Woda chloromycetynowa jest dobrym środkiem leczniczym w leczeniu trudno gojących się i ropiejących ran, oparzeń, odleżyn, owrzodzeń, oraz zapalen skóry na tle grzybiczym (liszaj strzygący).

2. Wodę chloromycetynową można również stosować do wewnątrz wprost z fiaski lub przy pomocy sondy nosowo-przelykowej przy: wrzodzie czepca spowodowanym przebicciem się ciała obcego poprzez ścianę żołądka oraz jako osłonę po operacyjnym usunięciu ciała obcego z przebitej ściany żołądka u bydła. Analogicznie można stosować do wewnątrz wodę chloromycetynową u średnich i małych zwierząt oraz przy leczeniu operacyjnym zatkania jelita ślepego u konia. Zaczynając od jednego litra należy dawkę codziennie zwiększać (podawać 2—3 razy dz.) aż do osiągnięcia ogólnej dawki 50 g chloromycetyny czyli w sumie 10 l. wody chloromycetynowej.

3. W położnictwie wlewania domaciczne wody chloromycetynowej na przemian z preparatami jodowymi (Lugol, Yatren) i iniekcjami preparatów oestrogennych przyspieszają wybitnie proces leczenia różnego stopnia stanów zapalnych macicy.

4. W nieswoistych zakażeniach dróg moczowych woda chloromycetynowa zastosowana *per os* i drogą płukania — dała pomyślne wyniki leczenia.

5. Jeśli chodzi o tolerancję zwierząt na stosowanie wody chloromycetynowej — to nie zauważono żadnych ubocznych objawów ani przy stosowaniu zewnętrznym jako też wewnętrznym.

MARIAN KORCZAK

Kraków

PORAŻENIE SŁONECZNE U WOŁÓW

W dniu 2-go maja 1955 r. Zarząd Weterynarii — Kraków został zaalarmowany przez P.Z.L.Z. Mszana Dolna o nagłych masowych upadkach i ubojach z konieczności wołów, które zdarzyły się w przeciągu 12 godzin w miejscowościach Nędźwiedź, Kosina Wielka, Mszana Dolna. Z przeprowadzonej na miejscu anamnezy wynikało, że rolnicy poraz pierwszy użyli swych wołów do pracy na roli leżącej na stokach górskich, w dzień dość upalny o temperaturze 32° C, przy lepszym napaszeniu zwierząt, niż w czasie wycieczki zimowej. Woły pracowały od rana ciężko przeważnie w pługu. Z chwilą zbliżenia się południa,

u poszczególnych zwierząt można było zauważyć zmęczenie, osłabienie, częste przystawanie w pracy przyśpieszenie oddechu, pocenie się, zaczerwienienie spojówek, chwianie się, upadanie na ziemię, drgawki toniczno-kloniczne, skurcze agonalne wreszcie śmierć naturalną lub spowodowaną ubojem z konieczności. Anamnezy przeprowadzone z poszkodowanymi rolnikami w sprawie okoliczności upadku wołów pokrywały się. Sekcja zwłok, 8-miu padłych wołów zwieczonych do jednego punktu wykazała prawie u wszystkich sztuk identyczne zmiany anatomo-patologiczne: kondycja zwierząt dostateczna, stężenie pośmiertne zachowane, tkanka podskórna surowiczo-krwawo nacieczona, w mięśniach szkieletowych miejscami wylewy krwawe, zwacz obficie wypełniony karmą (siano, siewczka, owies) dość suchą, mięsień sercowy barwy jaśniejszej niż normalnie z wybroczynami plamistymi podnasilardziowymi w okolicy uszek, wątroba przekrwiona i obrzękła, opony miękkie przekrwione. Wyniki próbek wysłanych do badań bakteriologicznych z narządów chorobowo zmienionych i z treści pokarmowej do badań taktykologicznych, były ujem-

na i w zasadzie potwierdziły pierwotne rozpoznanie o porażeniu słonecznym. Punktem zwrotnym w dalszych zachorowaniach były wydane zarządzenia weterynaryjne o przestrzeganiu wycieczki i zabezpieczeniu zwierząt przed działaniem promieni słonecznych, udzielanie pomocy lekarskiej zgłaszanym do leczenia chorym zwierzętom przez zastosowanie zimnych okładów na głowę a nawet na całą okolicę ciała, upust krwi i podawanie środków nasercowych, płynów do picia; zalecono również umieścić zwierzęta na duży wycieczek w osobnym chłodnym miejscu. Odpowiednią propagandą w postaci pogadank wet. przez radiowęzeł na temat: „porażenie słoneczne” wpłynęła na zmniejszenie się wypadków nowych porażań.

Wnioski

1. Porażenia słoneczne mogą się zdarzyć we wszystkie dni upalnego lata a także w pierwszych tygodniach wiosny po dłuższych zimowych wycieczkach zwierząt przy ciężkich pracach polowych i jednocześnie przy silnym działaniu słonecznym na stokach górskich. 2. Mogą one wystąpić u wołów, bydła, a nawet u koni używanych często do pracy na roli w rejonach górskich, przy lepszym napaszeniu zwierząt a jednocześnie braku wody. 3. W czasie wykonywania pracy podczas upałów słonecznych konieczna jest ochrona głowy zwierząt przed działaniem słońca oraz częsty wycieczek w cieniu i zaspakajanie pragnienia zwierząt.

HENRYK MARCZEWSKI

PGR Drobín

SPOSTRZEŻENIA NAD MASOWYM WYSTĘPOWANIEM BIEGUNKI WŚRÓD JAGNIĄT I PROSIĄT W HODOWLI WIELKOSTADNEJ

W hodowli masowej zagadnienie chorób młodzieży jest jednym z najważniejszych dla lekarza wet., ale zarazem najtrudniejszych. Spośród różnych i licznych schorzeń młodzieży często najwięcej kłopotu sprawia masowe występowanie biegunki, które niekiedy oprócz wywiadu i badania klinicznego wymagają całego szeregu badań laboratoryjnych w celu stwierdzenia przyczyny pasożytniczej, zakaźnej lub toksycznej. Często jest wymagana nadto dłuższa obserwacja i analiza porównawcza, aby móc ustalić właściwą przyczynę. Poniżej przytoczę kilka przypadków masowych biegunek młodzieży w Państwowych Gospodarstwach Rolnych.

1. Na folwarku K. Zespół L. w lutym roku 1954 wystąpiła masowa biegunka wśród jagniąt, które